

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 3Tos/153/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3123011131
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Eliaš
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2024:3123011131.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Eliaša a sudcov Mgr. Jána Odnogu a JUDr. Juraja Valáška v trestnej veci proti odsúdenému A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom A., t.č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Ilava, na neverejnom zasadnutí dňa 04. januára 2024 prejednal sťažnosť odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín, sp. zn. 74Pp/14/2023 zo dňa 05. októbra 2023 a takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného z
a m i e t a, pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 05. októbra 2023, sp. zn. 74Pp/14/2023, bolo rozhodnuté tak, že podľa § 66 ods. 1, ods. 2 v spojení § 415 ods. 1 Trestného poriadku (ďalej len „Tr. por.“) sa návrh odsúdeného A. B. o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietá.

Citované uznesenie nenadobudlo právoplatnosť, pretože odsúdený na verejnom zasadnutí zhlásil do zápisnice proti nemu sťažnosť, ktorú však do konania neverejného zasadnutia krajského súdu bližšie písomne neodôvodnil.

Prokurátor sa po vyhlásení napadnutého uznesenia vzdal práva podať proti nemu sťažnosť.

Krajský súd v Trenčíne, ako nadriadený súd, na neverejnom zasadnutí podľa § 192 ods. 1 písm. a), b) Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré predchádzalo tomuto výroku. Na základe svojej prieskumnej povinnosti dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Krajský súd v rámci preskúmania konania, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia, nezistil v postupe okresného súdu chyby procesného charakteru, ktoré by samé osebe opodstatňovali zrušenie napadnutého uznesenia. Okresný súd postupoval procesne správne, keď o návrhu odsúdeného v súlade s ustanovením § 415 ods. 1 Tr. por. rozhodoval na verejnom zasadnutí. Odsúdený tak mal možnosť vyjadriť sa k predmetu konania, ako aj k jeho hodnoteniu zo strany ústavu na výkon trestu odňatia slobody.

V rámci preskúmania správnosti samotného výroku napadnutého uznesenia, krajský súd skúmal, či je napadnuté uznesenie v súlade so zákonom.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. zák. súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zák. pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

V súvislosti s posudzovaním splnenia podmienok na podmiennečné prepustenie každého odsúdeného, krajský súd považuje za potrebné zdôrazniť, že o dĺžke trestu, a teda aj o dĺžke pôsobenia výchovného účinku tohto trestu na odsúdeného, rozhoduje súd, ktorý vydal právoplatný odsudzujúci rozsudok. Na druhej strane zákonodarca dobrodením, zakotveným v ustanoveniach o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, ustanovil možnosť podmiennečného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody za splnenia zákonom stanovených podmienok. Z právnej úpravy tohto inštitútu nepochybne vyplýva, že zákonodarca prezumuje možnosť nápravy páchatel'ov trestných činov v rámci výkonu trestu odňatia slobody do takej miery, že i výkonom tohto trestu po dobu kratšiu, než ju stanovil súd v odsudzujúcom rozsudku, je možné pri správnom výchovnom pôsobení dosiahnuť výchovný účel trestu, teda nápravu páchatel'a trestného činu, aby sa do budúcnosti už nedopúšťal trestnej činnosti aj pri jeho pobyte na slobode. Zákonodarca pritom neurčil povinnosť súdu podmiennečne prepustiť každého odsúdeného, ale ponecháva na úvahu súdu posúdiť, či výchovný účel trestu odňatia slobody aj kratšieho trvania zapôsobil na toho ktorého odsúdeného v takom rozsahu, že z hľadiska zabezpečenia ochrany spoločnosti nie je potrebné, aby odsúdený vykonal celý uložený trest odňatia slobody. V tejto súvislosti považuje krajský súd tiež za potrebné zdôrazniť, že z hľadiska naplnenia výchovného účelu trestu v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. u osoby, ktorá je vo výkone trestu odňatia slobody prvýkrát, vystupuje do popredia výchovná zložka trestu, na rozdiel od osoby, ktorá je opakovane vo výkone trestu odňatia slobody, u ktorej vystupuje do popredia represívna zložka trestu, keďže u takejto osoby došlo k opakovanému páchaniu trestnej činnosti napriek predchádzajúcemu výkonu trestu odňatia slobody.

Na základe preskúmania správnosti výroku samotného uznesenia okresného súdu, napadnutého sťažnosťou odsúdeného, krajský súd dospel k záveru, že okresný súd rozhodol správne a zákonne, keď návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol. Krajský súd považuje za správne závery okresného súdu v odôvodnení napadnutého uznesenia, podľa ktorých u odsúdeného nie sú splnené všetky zákonné podmienky pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu podľa ustanovenia § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. Uvedené ustanovenie podmieňuje podmiennečné prepustenie splnením troch podmienok, a to vykonaním trestu v predpísanej dĺžke, preukázaním polepšenia plnením svojich povinností a svojim správaním vo výkone trestu a preukázaním dôvodnej možnosti očakávania, že v budúcnosti povedie riadny život, pričom sa prihliada aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

V odôvodnení svojho rozhodnutia, na obsah ktorého týmto krajský súd poukazuje v celom rozsahu v zmysle jednoty rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa, okresný súd správne uviedol, že odsúdený splnil formálnu zákonnú podmienku, ktorou je vykonanie zákonom vyžadovanej časti trestu a tzv. druhú materiálnu podmienku preukázania polepšenia, avšak nebola u neho splnená tretia podmienka v podobe odôvodnenej pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného v prípade jeho prepustenia pred vykonaním celého uloženého trestu odňatia slobody.

Podľa názoru krajského súdu poznatky o doterajšom spôsobe života odsúdeného aj napriek jeho súčasnému správaniu sa vo výkone trestu odňatia slobody v súlade s ústavným poriadkom, nedávajú podklad k tomu, aby bolo možno dospieť k rozumnému a odôvodnenému presvedčeniu, že u

odsúdeného odpadlo riziko ďalšej recidívy. Z obsahu spisu vyplýva, že doterajšie odsúdenia, a to všetky za rovnakú trestnú činnosť, nesplnili u odsúdeného svoj výchovný účel, aby viedol už len riadny život.

V tejto súvislosti opakovane považuje krajský súd za potrebné zdôrazniť, že z hľadiska účelu trestu pri recidíve odsúdeného, ktorý je opakovane vo výkone trestu odňatia slobody, vystupuje do popredia represívna zložka trestu, keďže u neho došlo k opakovanému spáchaniu trestnej činnosti napriek predchádzajúcemu výkonu trestu odňatia slobody, ktoré ho v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. mali viesť k vedeniu riadneho života. V neposlednom rade je potrebné u odsúdeného zohľadniť aj skutočnosť, že u odsúdeného je náprava podstatne sťažená z hľadiska vyhodnotenia osoby odsúdeného (u odsúdeného evidentné problémy s alkoholom) a charakteru opakovanej trestnej činnosti ako tzv. špeciálnej recidívy, pretože spáchaním rovnakej trestnej činnosti odsúdený len potvrdil svoje sklony k jej páčaniu a to pod vplyvom alkoholu. Z uvedeného tak logicky vyplýva, že ani predchádzajúca najprísnejšia forma trestu (výkon odňatia slobody) odsúdeného zrejme neodradila od následného porušovania záujmov chránených Trestným zákonom úmyselnou formou, čo svedčí o zjavnej neúcte odsúdeného k týmto chráneným hodnotám aj napriek jeho osobnej skúsenosti s výkonom trestu odňatia slobody. Z uvedených dôvodov krajský súd dospel k záveru, že v prejednávanom prípade správanie sa odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody v súlade s ústavným poriadkom svedčí len o tom, že v prípade neustálej kontroly je odsúdený schopný dodržiavať normy správania sa, nie však o tom, že by doterajším výkonom trestu odňatia slobody boli u osobnosti odsúdeného úplne eliminované zistené sklony k úmyselnému porušovaniu záujmov chránených Trestným zákonom, pre ktoré sklony sa odsúdený opakovane dopúšťa trestnej činnosti, pre ktorú je už opakovane aj vo výkone trestu odňatia slobody.

Keďže s poukazom na uvedené krajský súd dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného proti napadnutému uzneseniu okresného súdu nie je dôvodná, podľa § 193 ods.1 písm. c) Tr. por. rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasmi členov senátu v pomere 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.